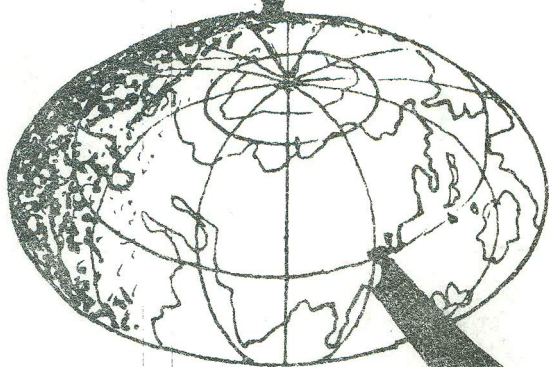

DIEŃ DZIAN

SÓ 7

'90

CÙNG BẠN ĐỌC

NỘI DUNG

TIN TỨC trang 04

KINH TẾ - CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI

Đổi mới 05

Lương tri thế giới 06

Lênin bất tử ? 07

Những gia đình bất hạnh ở Việt nam . 10

Những người lao động và những kẻ buôn lậu 11

Lý Bằng và Trung quốc 11

Làm người Cu ba khó như thế nào . . 12

Tư liệu tham khảo: Lân chú 12

Trật tự mới 13

DIỄN ĐÀN BẠN ĐỌC

Nạn chảy máu chất xám (2) 16

Lại nói về QĐVN ở Campuchia 18

VĂN HÓA - VĂN NGHỆ

Cụ Phan Khôi 15

Làm báo Diễn đàn - ký 20

Một chuyến đi của nhạc sĩ Tùng Ca . . 21

Chuyện danh nhân - Ludwig Beethoven . 22

THƯ NGỎ GỬI BẠN BIÊN 23

Bạn đọc thân mến!

Với sự giúp đỡ nhiệt tình của các bạn chúng tôi đã ra được 7 số ĐĐ. Chúng tôi thật sự cảm động khi biết rằng tờ báo của những người chưa bao giờ làm báo này đã giành được sự ủng hộ của các bạn. Nhiều bạn đã không tiếc công liên tục dịch và viết bài cho báo, riêng lần này chúng tôi nhận được hơn 20 bài viết, trong đó có nhiều bài chất lượng cao. Chúng ta đều là những người tập sự, nhưng muốn nói lên tiếng nói của chính trái tim mình, bởi vậy mong các bạn đừng cười nhẽ. Chúng tôi cũng rất vui mừng khi nhận thấy một điều rằng chúng ta đã tìm thấy ở nhau niềm tin. Nhiều bạn đã gửi kiến nghị tạo báo lên ĐĐ. Các bạn thành niên Praha cũng đã tìm đến giúp đỡ chúng tôi. ĐĐ là tiếng nói của chúng ta, của tôi, của bạn. Mong bạn hãy tận dụng nó!

Sắp bước vào năm học mới, hiện nay chúng tôi đang gặp nhiều khó khăn. Một số phương tiện mượn của trường nay phải trả. Mặt khác vì muốn in ấn nhanh để kịp thời phục vụ các bạn nên số tiền in đã tăng lên khá nhiều. Hơn nữa chúng tôi cũng muốn gửi báo đến cho các bạn ở các nước Đông Âu và Liên Xô. Bởi vậy mong mỗi bạn đọc sẽ giúp đỡ chúng tôi ít nhiều về mặt tài chính.

Một số bạn đọc viết thư cho chúng tôi nói rằng ở đó có một số người rình lấy ĐĐ mang giấu đi, không muốn để mọi người đọc báo. Để tờ báo chắc chắn đến được tay bạn đọc để nghĩ các bạn gửi phiếu đăng ký cũng với địa chỉ đáng tin cậy cho chúng tôi. Từ số sau chúng tôi sẽ chỉ gửi báo đến các địa chỉ có đăng ký và các địa chỉ mới. Nếu các bạn có địa chỉ của những người muốn đọc ĐĐ mà chưa có xin gửi đến cho chúng tôi, đặc biệt là vùng Sloven và Đông Âu.

Hẹn sẽ gặp mặt với các bạn trong thời gian gần đây.

Chào thân ái
BBT

Tất cả bài vở, thư từ, tiên ủng hộ xin các bạn gửi về địa chỉ sau:

Lê Thanh Nhân
Kolej Jednota čp. 307
Opletalova 38
110 00 PRAHA 1
telefon 22 26 51 linka 08

Thời gian qua, tính từ 26/8 đến 7/9/90 chúng tôi đã nhận được:

- Bài của các bạn: Nguyễn Đức Kỳ, các bạn sinh viên Liberec, Nguyễn Ngọc Liên, Hai Linh, Dương Văn Thượng, Trần Nam, Cu Li, Trần Quốc Anh, Hoàng Trường, 1 bạn đọc Bắc Tiếp, Hoài Hương (Soběslav), NDV (Tre lá), Trần Quốc Anh, Hoàng Trường, Hoàn Nhân, N-D-N, Vương Thịnh.

- Tiên ủng hộ của các bạn: Trương Minh Dũng (Kladno, 50 Kčs), Phan Đình Thịnh và tập thể (Strakonice, 350 K), Trần Anh Đăng (Chéb, 200 K), Đào Hữu Trung (M. Boleslav, 100 K), Hồ Cali (500 K), NDV (Tre lá, 500 K), Thanh Hải (Sloven, 20 K), Mạnh Việt (Hořovice, 50 K), Đông Trần Xuân (Kopisty, 50 K), Bùi Văn Cường (Bratislava, 50 K), Nguyễn Minh Sơn (Praha 7, 100 K), Mạc Như Hạnh (Pardubice, 50 K), Nguyễn Văn Ngọc (Pečky, 100 K), 1 bạn đọc (số 822, Praha 9, 30 K), Phạm Minh Vỹ (Lovosice, 50 K), Nguyễn Dũng Tuấn (Brandýs n L., 100 K), Hùng Việt (S. Stěti, 100 K), Nguyễn Xuân Sỹ (Praha 9, 50 K), Nguyễn T.M. Yên (Sušice 2, 100 K), Nhóm bạn đọc (J. Hradec, 100 K), Ngô Nhiên Anh (Velim, 100 K), 1 nhóm nữ độc giả (Praha 8, 100 K), Hoàng Việt (50 K), Vũ Trọng Hiền (Kdyně, 50K), Trần Văn Phong (Klášterec, 50 K), Trần Quốc Hưng (Vrchlabí, 50 K), Tân Khoa (Plzen, 50 K), Minh Thái (Sázava, 110 K) Hoài Hương (Soběslav, 200 K), Lê Lĩnh (Psáry, 100 K), 1 bạn đọc Mistek (50 K), Dương Văn Thượng (Lovosice, 100 K), Li (C.T., 20 K), T2 (Čáslav, 100 K), Nguyễn Thái Sơn (Komárno, 50 K), Nguyễn DN (Dubí II, 50 K), Nguyễn Thị Gái (Třebenice, 100 K), 1 bạn đọc (Troja, 100 K).

- Thư của các bạn: Kerek Vík (Závod Třešt), Josef Novotný, Nguyễn Xuân Sỹ, 1 bạn đọc ở số 822, Khuất Bằng, Đỗ Mai Thắng, Nguyễn Thị Cẩm Nhung, Radka Kugnerová (Praha), Mạnh Việt (Hořovice), Nguyễn Đức Kỳ (Strakonice), Nguyễn Ngọc Liên (C. Budějovice), Chính Nghĩa, Nguyễn Văn Mạnh (Hradec Králové), Phạm Đình Thịnh (Strakonice), Trương Minh Dũng, Đỗ Phương Hoàng (Kladno), Ngô Duy Viên (Čelákovice), Thanh Thủy (Brodce), Dương Văn Thuý, Phạm Minh Uy (), Jana Kozlerova, Nguyễn Thị Hải (Svit), Trần Nam (Lysá n Labem), Mainer Slavek, Quang Thang (M. Boleslav), Thanh Hải (Sloven), Phạm Văn Hiền (Frenštát P/R), Vương Thịnh (Tábor), Hoàng Đức Toàn (Povrly), Trần Dũng Tiến, Hồ Quang Anh (Vysoké Mýto), 1 bạn đọc (C. Tr.), Nguyễn Văn Ngọc (Pečky), Nguyễn Dũng Tuấn (Brandýs n L), Phạm Xuân Đăng (Batelov), Hùng Việt (Sepap Stěti), Trần Văn Phong (Klášterec N.O), Hà Tiến Dũng (Vrchlabí), Phan Ngọc (Klatovy), Nguyễn Văn Tiên (Jablóně v P), Hoàng Đình (Jičín), Quang Trung (Frydlant v C.), Vũ Trọng Hiền (Kdyně), Lê Thu, Vũ Xuân Phương (Trutnov), Lê Anh Tuấn (Zvo-len), Nguyễn Mạnh Thượng (Běrnátky), Hà Quang Khanh, Tân Dũng, PQ Bình (Ústí n/L), Nguyễn Xuân Trường (Pardubice), Trần Quốc Hưng (Vrchlabí), Jiří La-basta (Chomutov), Trần Quốc Hưng (Skalica), Kim Luông (Litvinov), Tân Khoa, Lê Thu Hoàn Nhân (Plzen), Minh Thái, Vương Thịnh (Sázava), Đinh Thị Thu Hồng (Bavorov), Phan Dương (Komárov u Hořovic), Trương Hải Tuấn (Bradýs n L), Nguyễn Thái Sơn (Komárno), Tập Thể Union (Teplice), Nguyễn Hòa (Ostrava), Nguyễn Thị Hiền (Lívina), Dương Văn Đạo (Humenné), Nguyễn Thị Gái (Třebenice).

- Ngoài ra chúng tôi còn nhận được phiếu đăng ký báo của nhiều bạn, do khuôn khổ tờ báo nên xin phép không đưa tên.

Xin chân thành cảm ơn tất cả các bạn, mong các bạn tiếp tục cộng tác và giúp đỡ chúng tôi.

IRAK - CÔ OÉT

- 27.8 Hội đồng Bảo an LHQ đã thông qua ngày 24.8 nghị quyết số 665 về tình hình căng thẳng hiện nay ở vùng vịnh Péc-xích gây ra bởi cuộc xâm lăng của Irak vào Cô-ôét. Không có ai trong 13 thành viên hội đồng bỏ phiếu chống, chỉ có Cu ba và Jemen bỏ phiếu trắng. Nghị quyết được đánh giá về cơ bản như một thắng lợi ngoại giao của Mỹ, mặc dù không đề cập đến việc dùng vũ lực nhưng cho phép "các biện pháp phù hợp với tình hình cần thiết chặn các tàu thuyền trong vùng vịnh để kiểm tra hàng hóa cũng như nội đồ hàng xem có phù hợp với nghị quyết số 661 của Hội đồng Bảo an LHQ hay không (về trừng phạt kinh tế đối với Irak).
- Bộ trưởng ngoại giao Irak Tarik Aziz tuyên bố Irak cũng nhắc dân Arab và các chính phủ Arab yêu nước khác cương quyết chống lại nghị quyết trên.
- Tổng thống Irak Saddam Husajn cảnh cáo Mỹ rằng chiến tranh với Irak sẽ mang lại số lượng người chết không có giới hạn và kêu gọi Mỹ tìm kiếm một giải pháp chính trị cho vấn đề này. Về việc sát nhập Cô-ôét vào Irak tổng thống tuyên bố rằng nước Cô-ôét chưa bao giờ tồn tại trên thực tế, nó được người Anh dựng nên để ngăn cản Irak trên đường giao lưu với biển.
- Ít nhất có 30 nước từ chối đồng ý của các cơ quan ngoại giao của mình ở Cô-ôét và bằng cách đó phản đối việc sát nhập Cô-ôét vào Irak. Các đại sứ quán Mỹ, Anh, Bỉ và Ý đã bị cắt điện, nước và điện thoại.
- Irak cũng thông báo kế hoạch che giấu người nước ngoài sẽ bị treo cổ và so sánh nó với tội làm gián điệp. Những hình phạt nặng cũng được đặt ra với bọn đầu cơ, tích trữ. Dự trữ lúa mì hiện nay ở Irak đủ dùng cho 2 tháng, gạo 3 tháng, ngô thì chỉ 2 tuần những có thể kéo dài nhờ chế độ khẩu phần.
- 28.8 Trong vịnh Péc-xích hiện nay đã có đến 70 tàu chiến, chủ yếu là của Mỹ để phong tỏa Irak trong khuôn khổ đòn trừng phạt của LHQ. Trong vịnh giờ đây hầu như không còn tàu thuyền nào của Irak cả.
- 29.8 Irak tuyên bố Cô-ôét là tỉnh thứ 19 của mình và đặt tên vùng đất dọc theo biên giới Irak - Cô-ôét theo tổng thống Saddam Husajn. Cô-ôét được chia thành 3 huyện: Kazima, Džahra, Nidá. Trên các đường phố thủ đô lại xuất hiện các xe tăng và xe bọc thép tuần tiễu để ngăn chặn phong trào phản kháng của Cô-ôét đang lên cao. Hình phạt tử hình đe dọa cả những người dám cá gan nhìn từ cửa sổ ra các khu vực quân sự.
- Hậu quả của trừng phạt kinh tế là từ 1.9 ở Bagdad (thủ đô Irak) bánh mì, bột, thịt và hàng loạt mặt hàng khác chỉ có thể mua bằng tem phiếu. Giờ đây giá 1kg thịt là 30 dollar, thậm chí còn không kiếm đâu ra cả. Chống lại nghị quyết của Hội đồng Bảo an LHQ Jemen vẫn cung cấp lương thực, thực phẩm và các hàng hóa khác, Jordanie vẫn hợp tác quân sự với Irak.
- Irak cho phép tất cả phụ nữ và trẻ em nước ngoài rời khỏi đất nước. Lệnh đó có hiệu lực từ 29.8.
- 30.8 Tổng thống Mỹ Bush hy vọng rằng sẽ ép được Irak rút quân khỏi Cô-ôét mà không có thêm tổn thất nào nữa. Trước ông kính trọng hình ảnh ông nhắc lại các điều kiện đối thoại với Irak: quân xâm lược phải rút khỏi Cô-ôét ngay lập tức và vô điều kiện, bảo đảm việc trở lại của chính phủ Cô-ôét hợp pháp, bảo đảm an toàn cho các công dân Mỹ ở Cô-ôét.
- 1.9 Tổng thư ký Liên hợp quốc Javier Perez de Cuellar đàm phán kín với bộ trưởng ngoại giao Irak ở Amman, thủ đô Jordanie. Theo nguồn tin chưa chính thức thì về vấn đề những người nước ngoài bị giữ lại Irak, Irak từ tuần trước đã bắt đầu việc chuyển

- các con tin Mỹ, Anh,.. đến các khu quân sự và công nghiệp quan trọng như những mỏ dầu và sống chống lại các cuộc oanh tạc có thể xảy ra.
- 5.9 Irak kêu gọi những nước có công dân bị giữ làm con tin ở Irak cũng cấp lương thực, nếu không Irak sẽ không chịu trách nhiệm về tình trạng sức khỏe của họ. Lời tuyên bố này của bộ trưởng ngoại giao Irak đã chứng tỏ rõ đạo đức của nhà cầm quyền Irak.
- Tạp chí Mỹ News and World Report đưa ra con số 20 000 đến 30 000 lính Mỹ sẽ bị thiệt mạng trong trường hợp xảy ra chiến tranh với Irak. Tổng thống Bush sau tin đó đã tuyên bố rằng cái giá qua đắt đó bắt buộc Mỹ phải cố tìm cách giải quyết căng thẳng bằng con đường ngoại giao, ít nhất là trong thời gian trước mắt.
- 7.9 Tổng thống Irak kêu gọi mọi giao dân Hồi giáo vào cuộc "chiến tranh thần thánh" chống lại lực lượng quân sự nước ngoài có mặt ở vùng vịnh Péc-xích. Lực lượng dự bị đến độ tuổi 37 đã bị động viên.
- Những tin chưa được xác minh rằng lính Irak đã bán một công dân Mỹ ở Cô-ôét tức là tăng khả năng xung đột vũ trang ở vùng vịnh đã nâng giá dầu lên quá giới hạn 30 dollar/thùng. Tuần trước giá dầu đã giảm từ khoảng 29 dollar/thùng xuống khoảng 26 dollar/thùng sau quyết định của các nước xuất khẩu dầu OPEC tăng sản lượng khai thác hàng ngày lên để bù một phần cho số dầu bị phong tỏa của Irak và Cô-ôét.
- 8.9 Mỹ đã gửi đến vùng vịnh hơn 100 000 lính và con số đó vẫn tiếp tục tăng đến khoảng 150 nghìn vào giữa tháng 10.
- Phong trào kháng chiến du kích của Cô-ôét đang lên cao và bắt đầu có tổ chức.
- RUMANI 26.8 - Các nhóm biểu tình ở Bucaret tiếp tục giương cao những khẩu hiệu chống nhà nước và chống cộng, đòi tổng thống Ion Illiescu từ chức chiếm quyền thống trị học Tổng hợp và đình các chứng ngại vật ngăn cản giao thông. Hàng trăm cảnh sát đã được điều đến dùng vũ lực, dùi cui và cả súng tự động để giải tán cuộc biểu tình.
- Cuộc tẩy chay của các nước phương Tây đối với Rumania đã làm cho quốc gia trên bán đảo Ban-căng này bị thiệt hại nặng nề, tổng thống Ion Illiescu đã tuyên bố như vậy tại cuộc họp báo trước khi kết thúc chuyến đi thăm chính thức Nam tử.
- BULGARY 26.8 - Những người biểu tình đã tấn công vào tòa nhà trụ sở đảng XHCN Bulgaria (Đảng CS cũ) và nổi lửa đốt một phần tòa nhà đồng thời ngăn cản các nhân viên chữa cháy khi lửa xuất hiện trong một vài ô cửa của trụ sở. Trước đó anh thanh niên 21 tuổi Plamen Stančev đã đe dọa sẽ tự thiêu nếu ngôi sao năm cánh gắn trên tào nhà không được tháo xuống.
- BA LAN 28.8 - Chủ tịch Công đoàn Đoàn kết Lech Wałesa kêu gọi giải tán tổ chức của mình, ông tuyên bố: Ba lan cần có nền kinh tế thị trường tự do, các đảng chính trị tự do, các công đoàn tự do những riêng biệt. Giờ đây chẳng còn Đảng CS nào nữa, chẳng còn ai để đấu tranh và đối thoại và điều đó không có gì là tốt đẹp cả. Cấu trúc của Công đoàn Đoàn kết được tạo nên trong cuộc đấu tranh với chủ nghĩa CS. Giờ đây cuộc sống chính trị phải được tổ chức lại theo cách khác.
- LIÊN XÔ 28.8 - Số công dân Liên xô rời bỏ tổ quốc ngày càng tăng. Trong 8 tháng đầu năm nay, con số đó lên tới 322 000 người, trong 2 năm trước con số đó chỉ là 10 000. Từ sau chiến tranh đây là lần sóng thứ ba. Đợt đầu là năm 1972-1973, sau đó là 1978-1979. Những người bị quan công an đoán số người ra đi trong đợt thứ ba này lên tới một triệu trong thời gian tối.

○ TIN TỨC

ARMENIE 30.8 - Quốc hội Armenia công bố tình trạng đặc biệt trên toàn lãnh thổ, giới nghiêm từ 22 giờ đến 6 giờ sáng ở thủ đô Jerevan ngay sau khi những người của quân đội dân tộc Armenia giết đại biểu quốc hội Viktor Ajvazjan trong đêm 28.8 và sau những cuộc đụng độ của đội quân này với người của phong trào toàn dân Armenia. Cũng ngày quốc hội đã đặt quân đội dân tộc Armenia ra ngoài vòng pháp luật, quyết định tước vũ khí và giải tán đội quân đó, đối trả lại những phương tiện giao thông và nhà cửa bị chiếm lĩnh bất hợp pháp. Bộ trưởng nội vụ cũng ra lệnh đóng tất cả các đường dẫn vào thủ đô Jerevan nhằm ngăn chặn các nhóm vũ trang lọt vào.

ĐỨC 1.9 - Chiều thứ sáu 31.8 hiệp ước về việc thống nhất hai nước Đức đã được ký kết giữa Thủ tướng Nhà nước Đông Đức Günther Krause và Bộ trưởng nội vụ Tây Đức Wolfgang Schauble, theo đó Đông Đức sẽ nhập vào Tây Đức theo điều khoản 23 Hiến pháp Tây Đức từ ngày 3.10. Đây là văn kiện thứ 5 được ký kết trong quá trình thống nhất nước Đức. Quốc Đức thống nhất sẽ áp dụng những điều luật của Tây Đức trong mọi mặt của đời sống. Thủ đô sẽ là Berlin, trụ sở của chính phủ và quốc hội sẽ quy định sau.

MOSKVA 5.9 - Góp thêm vào những hàng người mua thuốc lá, thịt, pho mát là những hàng dãi dề mua bánh mì vào những ngày gần đây. Nhiều cửa hàng bán đồ ăn vỉa hè không có gì để bán cả. Nguyên nhân là sự thiếu thốn nguyên liệu và sự già cỗi của các lò nướng bánh, 12 trong số đó đang là ở trạng thái "đỏ nát" phải ngừng hoạt động chờ sửa chữa.

SOUL 5.9 - Tại thủ đô Nam Triều tiên đã diễn ra cuộc gặp gỡ đầu tiên từ sau khi chia cắt đất nước cuối năm 1945 giữa thủ tướng hai nước Triều tiên. Mục tiêu là tăng thêm lòng tin, làm tốt, lên mối quan hệ giữa hai miền thủ địch Nam, Bắc. Nói chung không thể chờ đợi gì ở cuộc gặp gỡ đầu tiên này cả. Hai người đại diện nhà nước chỉ quyết định cuộc gặp mặt tiếp theo sẽ vào ngày 16 đến 19.10 tại Bình壤. Dù sao đây cũng là bước đi đầu tiên hứa hẹn những triển vọng mới.

BA LAN 6.9 - Balan lại đưa ra điều kiện thị thực nhập cảnh bắt buộc cho các công dân Áo để đổi lại đổi hồi tước tự của Áo đối với dân du lịch Ba lan. Số người sáng Áo với mục đích buôn bán "chỉ" chiếm một nửa những phần lớn trong số còn lại thì cố gắng tìm việc làm chui ở Áo.

HELSINKY 8.9 - Ngày hôm nay hai người đứng đầu 2 cường quốc trên thế giới tổng thống Mỹ George Bush và tổng thống Liên Xô Michail Gorbachev sẽ bay đến thủ đô Phần Lan cho một cuộc gặp mặt mới, chứng trình làm việc bắt đầu từ ngày mai sẽ quan tâm đến tình hình căng thẳng hiện nay tại vùng vịnh Péc-xích và quá trình giải trừ quân bị tiếp theo. Cuộc đàm phán sẽ kéo dài đến mức độ cần thiết. Cũng tham dự sẽ có ngoại trưởng của cả hai nước.

PRAHA 8.9 - Tổng thư ký khối NATO, Manfred Wörner tiếp tục chuyến đi thăm Tiệp khắc bắt đầu từ 6.9 bằng cuộc gặp gỡ với thủ tướng M. Calfa, chủ tịch quốc hội A. Dubček, bộ trưởng quốc phòng M. Vecek vào ngày thứ sáu 7.9. M. Wörner nhận dịp này đưa ra lời đề nghị trao đổi các chuyến gia quân sự cũng như chính trị với Tiệp khắc. M. Vecek dựa theo lời tổng thống, V. Havel tuyên bố Tiệp khắc vẫn muốn giữ ảnh hưởng tới khối Hiệp ước Varšava bằng việc tiếp tục tham gia trong tổ chức này. Tiệp khắc tạm thời chưa cần nhắc đến việc tham gia khối NATO.

PRAHA 8.9 - Đã đổi độc lập hóa hai công ty giao thông Metro và autobus và chống lại việc cách chức giám đốc hai công ty trên ngày thứ sáu đã diễn ra cuộc bãi công cảnh cáo 5 phút ở tàu điện ngầm Praha vào lúc 13 giờ. Ô tô buýt cũng không chạy từ 13 giờ đến 13.29.

Zero có bạo lực

(Theo Mladá fronta 28/8/1990)

Thành phố sản xuất giày dép Partýzanské hiện nay đang sống những ngày có lẽ nặng nề nhất của thời kỳ sau chiến tranh. Tối thứ bảy (25/8) tại đây có tổ chức disco và trong đó xảy ra một số va chạm nhỏ giữa thanh niên ta và công dân VN, những người đang làm việc ở xí nghiệp 9. Augusta Disco kết thúc những các hiềm khích thì lớn lên và biến thành trận đánh lớn trước cửa cũ xá của người VN. Đã có khoảng 200 người tham gia cuộc đấu đá này.

Vào cuộc không chỉ có năm đám mạnh mẽ có cả dao găm thậm chí cả súng. Ivana Rosina, một người chứng kiến tận mắt toàn bộ hành động trên nói với tôi rằng anh đã xem nhiều cảnh "sống còn" trên phim nhưng hình như ở đây nó man rợ đến mức bấy giờ anh vẫn còn thấy lạnh cả xương sống. Kết quả xung đột gần như là bị thảm - mãi đến tối chủ nhật các bác sĩ mới biết đến một thanh niên ta bị thương nặng và tình trạng sức khỏe của anh ta là nguy kịch. Một người khác thoát chết chỉ nhờ may mắn, khi mà mũi dao găm chỉ lách tim anh ta có một chút xiu. 6 người khác bị súng hơi bắn bị thương đã được ra viện để điều trị tại nhà. Đó là về những công dân ta bị thương. Từ phía người VN, chúng tôi không được biết gì cả bởi vì họ lập chiến lũy ở cũ xá của họ, nhưng theo một số nhân chứng trực tiếp thì họ có khá nhiều người bị thương.

Hôm qua (thứ hai 27/8), khoảng 6 giờ sáng tôi đứng trước phòng bảo vệ của xí nghiệp 9. Augusta nhưng không một ai trong số 499 người VN đi làm. Ông Ivan Struhar, trưởng phòng nhân sự của xí nghiệp nói: "Mặc dù chúng tôi đã đảm bảo cho họ đi đến nơi làm việc an toàn với cảnh sát đi cùng và trong nhà máy cũng có mọi thứ đảm bảo an toàn cho họ nhưng họ vẫn từ chối không đi làm. Chúng tôi đã chấp nhận một loạt các biện pháp để giảm hậu quả trong sản xuất nhưng thay thế từng ấy công nhân không phải dễ".

Nhân viên Ủy ban nhân dân cũng đang quan tâm đến toàn bộ sự kiện trên. Theo lời chủ tịch Ủy ban nhân dân Partýzanské, kỹ sư Dušan Fran, thì ngoài những người bị thương còn có thiệt hại vật chất đáng kể về nhà cửa, công viên và tài sản công cộng. Trong số những biện pháp mà UBND soạn thảo có cả những yêu cầu dần dần đưa người VN ra khỏi xí nghiệp và thành phố, nhưng đưa số lượng người như thế về nước là không thể làm được một sớm một chiều.

Còn về quan điểm của nhân dân địa phương, tôi không gặp ở Partýzanské một ai nói tốt về người VN đang sống ở thành phố của họ. Họ chế trách người VN đặc biệt về việc buôn lậu hàng hóa và ngoại tệ, đút lót người bán hàng để mua được những hàng khan hiếm (xe máy, xe đạp, máy khâu, v.v..) và nói chung là về cách cư xử ngạo mạn của họ. Theo lời của ông lãnh sự Đại sứ quán VN ở Bratislava thì các đồng bào của ông kêu ca về sự phân biệt đối xử và hành động phân biệt chủng tộc của một số người chúng ta. Hiên nhiên là cả hai bên đều có lý. □

ĐỔI MỚI ?

(Dịch từ Svobodné Slovo 3.9.90)

Sau những năm tháng chiến tranh, sau tất cả những thiếu thốn đã dày vò nhân dân cả hai miền Nam Bắc, ngày nay nước Việt nam đang trải qua một quá trình phục tạp được gọi là "Đổi mới". Những nỗ lực xây dựng một nước "VN mới" được gắn liền với những bước ngoặt trong đường lối chính sách, nó cũng phản ánh trong cách nghĩ của nhiều tầng lớp trong xã hội. Cái xã hội đó đã

